

Przewodnik po zmianach w ustawie o rachunkowości 2015/2016

- komentarze ekspertów
- przejrzyste tabele

Spis treści

USTAWA z 29 września 1994 r. o rachunkowości

(j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 330; ost.zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1333)	3
Załącznik nr 1	46
Załącznik nr 2	66
Załącznik nr 3	71
Załącznik nr 4	77
Załącznik nr 5	78

Grupa
INFOR PL

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

INFOR PL S.A.
ul. Okopowa 58/72
01-042 Warszawa
www.infor.pl

Dyrektor Centrum
Rynku Firm
Marzena Nikiel

Ukazuje się od 2004 r.

Przewodnik przygotowały redakcje:

BIULETYNU głównego księgowego
MONITORA księgowego

Adres redakcji:

01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72,
tel. 22 531 48 37 www.bgk.infor.pl

Biuro Obsługi Klienta

e-mail: bok@infor.pl, tel. 22 761 30 30, 801 626 666
www.sklep.infor.pl

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

Druk: COLDRUK

INFOR PL S.A.
jest podatnikiem VAT,
NIP 118-00-93-066

USTAWA

z 29 września 1994 r.

o rachunkowości

(j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 330; ost.zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1333)*

* Tabela uwzględnia zmiany w ustawie o rachunkowości wprowadzone:

- ustawą z 28 listopada 2014 r. – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 4),
- ustawą z 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2015 r. poz. 978),
- ustawą z 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1045),
- ustawą z 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1166),
- ustawą z 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1333).

Treść przepisu przed nowelizacją	Treść przepisu po nowelizacji
Art. 2. [Zakres podmiotowy] Brak odpowiednika	Art. 2. [Zakres podmiotowy] (...) 2a. Do spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły mniej niż równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro i które nie stosują zasad rachunkowości określonych ustawą na podstawie ust. 2, stosuje się art. 70a.
Komentarz: Spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie, których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy nie przekroczyły równowartości w walucie polskiej 1 200 000 euro, nie mają obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych. Mogą je jednak prowadzić dobrowolnie. Jeżeli się na to nie zdecydują, wtedy – zgodnie z art. 70a ustawy o rachunkowości – mają obowiązek złożyć w terminie 6 miesięcy od dnia kończącego rok obrotowy, oświadczenie o braku obowiązku sporządzenia i złożenia rocznego sprawozdania finansowego do Krajowego Rejestru Sądowego. Wymienione jednostki po raz pierwszy miały obowiązek złożenia takiego oświadczenia za 2014 r. Zmiana weszła w życie 15 stycznia 2015 r. i miała zastosowanie do sprawozdań finansowych za 2014 r.	
Art. 2. [Zakres podmiotowy] Brak odpowiednika	Art. 2. [Zakres podmiotowy] (...) 5. Jednostki, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r. poz. 1118, 1138 i 1146), mogą prowadzić uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów na zasadach i warunkach określonych w tej ustawie.
Komentarz: W ramach uproszczeń dla niektórych organizacji pozarządowych nowe przepisy dają możliwość prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów na zasadach i warunkach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dotyczy to organizacji pozarządowych, z wyłączeniem spółek kapitałowych, oraz stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, pod warunkiem (na podstawie nowego art. 10a ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), że: 1) działają w sferze następujących zadań publicznych: ■ pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób; ■ wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;	

Treść przepisu przed nowelizacją	Treść przepisu po nowelizacji
	■ działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; ■ działalności charytatywnej; ■ podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej; ■ działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego; ■ ochrony i promocji zdrowia; ■ działalności na rzecz osób niepełnosprawnych; ■ promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy; ■ działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn; ■ działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym; ■ działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości; ■ działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej; ■ działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych; ■ nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania; ■ wypoczynku dzieci i młodzieży; ■ kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; ■ wspierania i upowszechniania kultury fizycznej; ■ ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; ■ turystyki i krajoznawstwa; ■ porządku i bezpieczeństwa publicznego; ■ obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; ■ upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji; ■ ratownictwa i ochrony ludności; ■ pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą; ■ upowszechniania i ochrony praw konsumentów; ■ działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami; ■ promocji i organizacji wolontariatu; ■ pomocy Polonii i Polakom za granicą; ■ działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych; ■ promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą; ■ działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka; ■ przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym; ■ działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, tj. osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego; stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; spółdzielnie socjalne; spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2014 r. poz. 715), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników, które działają w zakresie wcześniej wymienionych zadań; 2) nie prowadzą działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej; 3) nie posiadają statusu organizacji pożytku publicznego;

4) osiągają przychody wyłącznie z:

- a) działalności nieodpłatnej pożytku publicznego z tytułu składek członkowskich, darowizn, zapisów, spadków, dotacji, subwencji, przychodów pochodzących z ofiarności publicznej,
  - b) działalności odpłatnej pożytku publicznego z tytułu sprzedaży towarów i usług,
  - c) tytułu sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych,
  - d) tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością, w tym także odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, tworzonych na tych rachunkach;
- 5) w roku poprzedzającym rok wyboru prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów osiągnęły przychody wyłącznie z tytułów, o których mowa w pkt 4, w wysokości nieprzekraczającej 100 000 zł

– jeżeli decyzję w sprawie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów podejmie organ zatwierdzający w rozumieniu przepisów o rachunkowości.

Wprowadzony do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie art. 10a wskazuje przy tym, że:

- zakresu wielkości przychodów nie stosuje się w roku, w którym jednostka rozpoczęła działalność,
- o wyborze prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów jednostka musi zawiadomić naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym w terminie do końca pierwszego miesiąca roku podatkowego, w którym rozpoczyna prowadzenie ewidencji, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności. Zawiadomienie to dotyczy także lat następnych, przy czym jednostka musi zawiadomić naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym w terminie 14 dni od końca ostatniego miesiąca roku podatkowego, w którym prowadzi uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów, o:
  - rezygnacji z prowadzenia tej ewidencji;
  - niespełnianiu warunków pozwalających na dalsze prowadzenie uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów.

Warunki, jakim powinna odpowiadać ta ewidencja w celu prawidłowego określenia zobowiązań podatkowych, mając na uwadze zakres oraz cel działania podmiotów prowadzących ewidencję, zostaną określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego.

Zmiana wchodzi w życie 1 stycznia 2016 r.

Przepisy mają zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się od 1 stycznia 2016 r.

Art. 3. [Definicje]

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- (...) 6) kierownikowi jednostki – rozumie się przez to członka zarządu lub innego organu zarządzającego, a jeżeli organ jest wieloosobowy – członków tego organu, z wyłączeniem pełnomocników ustanowionych przez jednostkę. W przypadku spółki jawnej i spółki cywilnej za kierownika jednostki uważa się współników prowadzących sprawy spółki, w przypadku spółki partnerskiej – współników prowadzących sprawy spółki albo zarząd, a w odniesieniu do spółki komandytowej i spółki komandytowo-akcyjnej – komplementariuszy prowadzących sprawy spółki. W przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą za kierownika jednostki uważa się tę osobę; przepis ten stosuje się odpowiednio do osób wykonujących wolne zawody. Za kierownika jednostki uważa się również likwidatora, a także syndyka lub zarządcę ustanowionego w postępowaniu upadłościowym;

Art. 3. [Definicje]

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- (...) 6) kierownikowi jednostki – rozumie się przez to członka zarządu lub innego organu zarządzającego, a jeżeli organ jest wieloosobowy – członków tego organu, z wyłączeniem pełnomocników ustanowionych przez jednostkę. W przypadku spółki jawnej i spółki cywilnej za kierownika jednostki uważa się współników prowadzących sprawy spółki, w przypadku spółki partnerskiej – współników prowadzących sprawy spółki albo zarząd, a w odniesieniu do spółki komandytowej i spółki komandytowo-akcyjnej – komplementariuszy prowadzących sprawy spółki. W przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą za kierownika jednostki uważa się tę osobę; do osób wykonujących wolne zawody przepis ten stosuje się odpowiednio. Za kierownika jednostki uważa się również likwidatora, a także syndyka lub **zarządcę ustanowionego w postępowaniu restrukturyzacyjnym;**

Komentarz: Zmiana w definicji „kierownika jednostki” wynika z wprowadzenia do polskich przepisów ustawy z 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2015 r. poz. 918). Prawo restrukturyzacyjne dotyczy postępowań restrukturyzacyjnych przeprowadzonych w przypadku:

- postępowania o zatwierdzenie układu;
- przyspieszonego postępowania układowego;
- postępowania układowego;
- postępowania sanacyjnego.

Treść przepisu przed nowelizacją	Treść przepisu po nowelizacji
W wymienionych postępowaniach wprowadza się zarządcę ustanowionego w postępowaniu restrukturyzacyjnym, który pełni rolę kierownika jednostki będącej w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego. Zmiana wchodzi w życie 1 stycznia 2016 r.	
Art. 3. [Definicje] 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o: (...) 32) pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych – rozumie się przez to koszty i przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności koszty i przychody związane: a) z działalnością socjalną, b) ze zbyciem środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, a także nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych zaliczonych do inwestycji, c) z utrzymywaniem nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych zaliczonych do inwestycji, w tym także z aktualizacją wartości tych inwestycji, jak również z ich przekwalifikowaniem odpowiednio do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli do wyceny inwestycji przyjęto cenę rynkową bądź inaczej określoną wartość godziwą, d) z odpisaniem należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych, z wyjątkiem należności i zobowiązań o charakterze publicznoprawnym nieobciążających kosztów, e) z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi, f) z odpisami aktualizującymi wartość aktywów i ich korektami, z wyjątkiem odpisów obciążających koszty finansowe, g) z odszkodowaniami i karami, h) z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych na inne cele niż dopłaty do cen sprzedaży, nabycie lub wytworzenie środków trwałych, środków trwałych w budowie albo wartości niematerialnych i prawnych; Brak odpowiednika	Art. 3. [Definicje] 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o: (...) 32) pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych – rozumie się przez to koszty i przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności koszty i przychody związane: a) z działalnością socjalną, b) ze zbyciem środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, a także nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych zaliczonych do inwestycji, c) z utrzymywaniem nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych zaliczonych do inwestycji, w tym także z aktualizacją wartości tych inwestycji, jak również z ich przekwalifikowaniem odpowiednio do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli do wyceny inwestycji przyjęto cenę rynkową bądź inaczej określoną wartość godziwą, d) z odpisaniem należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych, z wyjątkiem należności i zobowiązań o charakterze publicznoprawnym nieobciążających kosztów, e) z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi, f) z odpisami aktualizującymi wartość aktywów i ich korektami, z wyjątkiem odpisów obciążających koszty finansowe, g) z odszkodowaniami i karami, h) z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych na inne cele niż dopłaty do cen sprzedaży, nabycie lub wytworzenie środków trwałych, środków trwałych w budowie albo wartości niematerialnych i prawnych, i) ze zdarzeniami losowymi;
Komentarz: Katalog pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych został poszerzony o kategorię zysków i strat nadzwyczajnych. Poszerzenie tego katalogu jest wynikiem usunięcia zdarzeń losowych jako oddzielnych kategorii wykazywanych w sprawozdaniach finansowych większości jednostek. Zdarzenia nadzwyczajne jako oddzielna kategoria wykazywana w sprawozdawczości dotyczy obecnie jedynie tych zdarzeń występujących w następujących jednostkach gospodarczych: ■ banki, ■ zakłady ubezpieczeń, ■ zakłady reasekuracji, ■ spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.	

Zmiana wchodzi w życie 23 września 2015 r.

Przepisy mają zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się od 1 stycznia 2016 r. z możliwością zastosowania za rok obrotowy kończący się po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 3. [Definicje]

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

(...) 33) stratach i zyskach nadzwyczajnych – rozumie się przez to straty i zyski powstające na skutek zdarzeń trudnych do przewidzenia, poza działalnością operacyjną jednostki i niezwiązane z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia;

Art. 3. [Definicje]

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

(...) 33) zyskach i stratach nadzwyczajnych – rozumie się przez to zyski i straty powstające **w bankach, zakładach ubezpieczeń, zakładach reasekuracji oraz spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych** na skutek zdarzeń trudnych do przewidzenia, poza działalnością operacyjną jednostki i niezwiązane z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia;

Komentarz: Zmienia się brzmienie pkt 33 w art. 3 ust. 1 definiującego „zyski i straty nadzwyczajne”, które według nowej definicji dotyczą wyłącznie banków, zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych z uwagi na charakter ich działalności zbliżony do banków, a także nadzór sprawowany przez Komisję Nadzoru Finansowego. Natomiast pozostałe jednostki nie wyodrębniają w księgach rachunkowych i nie prezentują w rachunku zysków i strat informacji dotyczących zysków i strat nadzwyczajnych. W informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego wszystkie te jednostki będą natomiast ujawniać kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

Zmiana wchodzi w życie 23 września 2015 r.

Przepisy mają zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się od 1 stycznia 2016 r. z możliwością zastosowania za rok obrotowy kończący się po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 3. [Definicje]

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

(...) 36) znaczącym wpływie na inną jednostkę – rozumie się przez to niemającą znamion sprawowania kontroli lub współkontroli zdolność jednostki do wpływania na politykę finansową i operacyjną innej jednostki, w szczególności przez:

- a) udział w podejmowaniu decyzji w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty,
- b) zasiadanie w organie zarządzającym, nadzorującym lub administrującym,
- c) przeprowadzanie istotnych transakcji z tą jednostką,
- d) udostępnianie tej jednostce informacji technicznych o zasadniczym znaczeniu dla jej działalności,
- e) możliwość wymiany członków organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących;

Brak odpowiednika

Art. 3. [Definicje]

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

(...) 36) znaczącym wpływie na inną jednostkę – rozumie się przez to niemającą znamion sprawowania kontroli lub współkontroli zdolność jednostki do wpływania na politykę finansową i operacyjną innej jednostki, w szczególności przez:

- a) udział w podejmowaniu decyzji w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty **lub**
- b) zasiadanie w organie zarządzającym, nadzorującym lub administrującym, **lub**
- c) przeprowadzanie istotnych transakcji z tą jednostką, **lub**
- d) udostępnianie tej jednostce informacji technicznych o zasadniczym znaczeniu dla jej działalności, **lub**
- e) możliwość **powoływania i odwoływania** członków organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących, **lub**
- f) **posiadanie nie mniej niż 20% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym tej jednostki;**

Komentarz: Zmiana w definicji „znaczącego wpływu” częściowo ma charakter techniczny (dostosowujący ustawę o rachunkowości do regulacji dyrektywy 2013/34/UE). Aktualna definicja została rozszerzona o dodatkowy podpunkt (lit. f), który wskazuje, że posiadanie nie mniej niż 20% głosów w organie stanowiącym jednostki jest równoznaczne z wywieraniem znaczącego wpływu. Zasady liczenia głosów na potrzeby tej definicji zostały określone oddzielnie, w dodanym do ustawy o rachunkowości art. 3 ust. 1f (patrz komentarz do tego artykułu na str. 12).

Zmiana wchodzi w życie 23 września 2015 r.

Przepisy mają zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się od 1 stycznia 2016 r. z możliwością zastosowania za rok obrotowy kończący się po dniu wejścia w życie ustawy.

Treść przepisu przed nowelizacją	Treść przepisu po nowelizacji
Art. 3. [Definicje] 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o: (...) 37) jednostce dominującej – rozumie się przez to jednostkę będącą spółką handlową lub przedsiębiorstwem państwowym, sprawującą kontrolę nad inną jednostką, a w szczególności: a) posiadającą bezpośrednio lub pośrednio przez udziały większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym innej jednostki (zależnej), także na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu, wykonującymi swe prawa głosu zgodnie z wolą jednostki dominującej, lub b) uprawnioną do kierowania polityką finansową i operacyjną innej jednostki (zależnej) w sposób samodzielny lub przez wyznaczone przez siebie osoby lub jednostki na podstawie umowy zawartej z innymi uprawnionymi do głosu, posiadającymi, na podstawie statutu lub umowy spółki, łącznie z jednostką dominującą, większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym, lub c) uprawnioną do powoływania i odwoływania większości członków organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących innej jednostki (zależnej), lub d) będącą udziałowcem jednostki, której członkowie zarządu w poprzednim roku obrotowym, w ciągu bieżącego roku obrotowego i do czasu sporządzenia sprawozdania finansowego za bieżący rok obrotowy, stanowią jednocześnie więcej niż połowę składu zarządu tej jednostki (zależnej) lub osoby, które zostały powołane do pełnienia tych funkcji w rezultacie wykonywania przez jednostkę dominującą prawa głosu w organach tej jednostki (zależnej); Brak odpowiednika	Art. 3. [Definicje] 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o: (...) 37) jednostce dominującej – rozumie się przez to jednostkę będącą spółką handlową lub przedsiębiorstwem państwowym, sprawującą kontrolę nad jednostką zależną, w szczególności: a) posiadającą bezpośrednio lub pośrednio większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym jednostki zależnej, także na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu, wykonującymi prawa głosu zgodnie z wolą jednostki dominującej, lub b) będącą udziałowcem jednostki zależnej i uprawnioną do kierowania polityką finansową i operacyjną tej jednostki zależnej w sposób samodzielny lub przez wyznaczone przez siebie osoby lub jednostki na podstawie umowy zawartej z innymi uprawnionymi do głosu, posiadającymi na podstawie statutu lub umowy spółki, łącznie z jednostką dominującą, większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym, lub c) będącą udziałowcem jednostki zależnej i uprawnioną do powoływania i odwoływania większości członków organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących tej jednostki zależnej, lub d) będącą udziałowcem jednostki zależnej, której więcej niż połowę składu organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących w poprzednim roku obrotowym, w ciągu bieżącego roku obrotowego i do czasu sporządzenia sprawozdania finansowego za bieżący rok obrotowy stanowią osoby powołane do pełnienia tych funkcji w rezultacie wykonywania przez jednostkę dominującą prawa głosu w organach tej jednostki zależnej, chyba że inna jednostka lub osoba ma w stosunku do tej jednostki zależnej prawa, o których mowa w lit. a, c lub e, lub e) będącą udziałowcem jednostki zależnej i uprawnioną do kierowania polityką finansową i operacyjną tej jednostki zależnej, na podstawie umowy zawartej z tą jednostką zależną albo statutu lub umowy tej jednostki zależnej;
Komentarz: Zmiana definicji „jednostki dominującej” częściowo ma charakter techniczny i doprecyzowujący. W ustawie zachowany został podstawowy warunek uznania jednostki za jednostkę dominującą, tj. warunek sprawowania kontroli. Nie poszerzono również zakresu formy prawnej, w jakiej może funkcjonować jednostka dominująca. Rozszerzono natomiast katalog warunków oznaczających sprawowanie kontroli o warunek wynikający z dodanego podpunktu (lit. e). Wynika z niego, że kontrola może być sprawowana również na podstawie zawartej umowy z jednostką zależną albo statutu lub umowy tej jednostki zależnej. Zatem jednostką dominującą może zostać każda jednostka, niezależnie od posiadanej liczby głosów. Zmiana wchodzi w życie 23 września 2015 r. Przepisy mają zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się od 1 stycznia 2016 r. z możliwością zastosowania za rok obrotowy kończący się po dniu wejścia w życie ustawy.	
Art. 3. [Definicje] 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o: Brak odpowiednika	Art. 3. [Definicje] 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o: (...) 37d) zaangażowaniu w kapitale – rozumie się przez to jakiegokolwiek udział w kapitale innej jednostki, mający charakter trwałego powiązania; trwałe powiązanie wy-